

Veszprém Megyei Kormányhivatal
Hatósági Főosztály
Törvényességi Felügyeleti Osztály
8200 Veszprém, Megyeház tér 1.

**tárgy: Veszprém megyei települések
helyi szociális rendeletei egyes rendelkezései
törvényességének vizsgálata iránti indítvány**

Tisztelt Kormányhivatal!

A Társaság a Szabadságjogokért jogvédő szervezet (TASZ) **indítványozza**, hogy Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132.§ (3) b) pontjában biztosított jogkörénél fogva a T. Kormányhivatal vizsgálja meg

- Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (II.23.) önkormányzati rendelete **13. § (1)-(4) bekezdéseinek**,
- Adásztevel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (III.27.) önkormányzati rendelete **9. § (1)-(4) bekezdéseinek**,
- Csehbánya Község Önkormányzata 5/2015. (II.24.) önkormányzati rendelete **7.§ (7)-(10) bekezdéseinek**,
- Küngös Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete **2. § (9)-(12) bekezdéseinek**,
- Ajka Város Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete **6. § „a lakhatási kiadásokhoz nyújtott települési támogatás feltételeként előírt lakókörnyezet rendezettségének ellenőrzése céljából” szövegrészének, 10. § (1)-(4) bekezdéseinek**,
- Városlőd Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2015. (II.25.) önkormányzati rendelete **7.§ (7)-(10) bekezdéseinek**,
- Márkó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II.28.) önkormányzati rendelete **7. § (11) bekezdésének**,
- Csajág Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II.26.) önkormányzati rendelete **7. § (9)-(12) bekezdéseinek**,
- Sümeg Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016 (IV.4.) önkormányzati rendelete **10. § (1)-(5) bekezdéseinek jogszerűségét.**

Kérjük, hogy a T. Kormányhivatal állapítsa meg, hogy a rendeletek megjelölt rendelkezései sértik Magyarország Alaptörvényét és számos törvényi rendelkezést, és bocsásson ki törvényességi felhívást a rendeletek támadott rendelkezéseinek képviselő-testületi hatályon kívül helyezése iránt (Mötv. 132. § (1) a)). Amennyiben a képviselő-testület annak nem tesz eleget, **kérjük**, hogy a T. Kormányhivatal a rendeletek megjelölt rendelkezéseit támadja meg a Kúria előtt (Mötv. 136. § (2)).

Az érintett jogszabályi rendelkezések

Az érthetőség kedvéért alább nemcsak a támadott bekezdéseket szerepeltetjük, a támadott rendelkezéseket azonban dőlt betűvel jelezzük.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (II.23.) önkormányzati rendelete

13. § (1) A lakhatás költségeihez nyújtott települési támogatás egyéb feltétele, hogy a kérelem benyújtója, vagy az ellátás jogosultja lakókörnyezetének rendezettségét biztosítsa.

(2) A lakókörnyezet rendezettségének biztosítása érdekében a kérelmező vagy jogosult köteles az általa életvitelszerűen lakott lakás vagy ház, és annak udvara, kertje, a kerítéssel kívül határos terület, járda tisztán tartására, az ingatlan állagának és rendeltetésszerű használhatóságának, valamint higiénikus állapotának biztosítására a szükséges intézkedéseket, munkálatokat megtenni.

(3) Amennyiben a környezettanulmány, helyszíni szemle során megállapítható, hogy az (1) és (2) bekezdésben meghatározott feltételek nem teljesülnek, a polgármester megfelelő, de legalább 5 napos határidő tűzésével a kérelmezőt, vagy a jogosultat – az elvégzendő feladatok konkrét megjelölésével – felszólítja.

(4) Meg kell szüntetni a lakhatás költségeihez nyújtott települési támogatását annak a személynek, aki az (1) és (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek felszólítás ellenére nem tesz eleget.

Adásztevel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (III.27.) önkormányzati rendelete

9. § (1) A rendszeres támogatásokra való jogosultság egyéb feltétele, továbbá a rendszeres támogatás folyósításának a feltétele, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségét biztosítsa.

Ennek keretében köteles az életvitelszerűen lakott lakása, vagy családi háza

a) udvarát, kertjét, a kerítésén kívül az ingatlant határoló járdát, vagy azzal határos közterületet tisztán tartani,

b) állagát és rendeltetésszerű használhatóságát, valamint higiénikus állapotát biztosítani.

(2) A lakókörnyezet rendezettségét a Hivatal a helyszínen ellenőrzi.

(3) Amennyiben a Hivatal azt állapítja meg, hogy az érintett az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, számára rendszeres támogatás nem állapítható meg.

(4) Amennyiben a kötelezettségszegés folyósított rendszeres támogatás esetében merül fel, a jegyző haladéktalanul, 5 napos határidő kitűzésével szólítja fel az érintettet a kötelezettség teljesítésére. 5 nap elteltével 8 napon belül ismételt helyszíni ellenőrzést kell lefolytatni. Eredménytelenség esetén az ellátás megszüntethető.

Csehánya Község Önkormányzata 5/2015. (II.24.) önkormányzati rendelete

7.§ (1) Az önkormányzat rendszeres települési támogatásként települési lakhatási támogatást nyújt a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez.

(7) A lakhatási támogatási kérelem benyújtója, vagy az arra jogosult személy köteles a lakókörnyezete rendezettségének a biztosítására.

(8) A lakókörnyezet akkor rendezett, ha a kérelmező vagy jogosult

a) az általa lakott lakást vagy házat higiénikus állapotban tartja és folyamatosan biztosítja tisztán tartását és takarítását,

b) gondoskodik használatra alkalmas állapotú illemhelyről, azt rendeltetésszerűen használja és rendszeresen

takarítja, fertőtleníti,

c) az ingatlanhoz tartozó udvart és kertet rendszeresen gondozza, gyomtalanítja, a kerítéssel kívül határos területet, járdát tisztán és lommentesen tartja, és

d) a települési hulladék gyűjtésével kapcsolatban a települési hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról szóló önkormányzati rendeletben foglaltakat, valamint a környezet védelméről szóló önkormányzati rendeletben az ingatlan tulajdonosra vonatkozó kötelezettségeket, továbbá a parlagfű és egyéb allergén gyomok visszaszorításának szabályait maradéktalanul betartja,

e) az általa életvitelszerűen lakott ingatlan állagát jövedelmi helyzetéhez mérten folyamatosan karbantartja, gondoskodik az állagmegóvásról és az esetlegesen kialakult balesetveszély elhárításáról.

(9) A lakókörnyezet rendezettségének teljesítése környezettanulmány keretében ellenőrzésre kerül.

(10) Amennyiben a lakókörnyezet a (8) bekezdésben meghatározott feltételeknek nem felel meg, és a kérelmező, vagy jogosult a feltételeknek a felszólításban megjelölt időpontig sem tesz eleget, úgy a kérelem elutasításra, vagy a megállapított támogatás megszüntetésre kerül.

(11) A rendszeres települési támogatásként nyújtott lakhatási támogatást a kérelem benyújtását követő naptól számított egy évre kell megállapítani.

Küngös Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete

2. § (1) Az önkormányzat rendszeres települési lakhatási támogatást nyújt a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez.

(9) A települési lakhatási támogatási kérelem benyújtója, vagy az arra jogosult személy köteles a lakókörnyezete rendezettségének a biztosítására.

(10) A lakókörnyezet akkor rendezett, ha

a) az általa életvitelszerűen lakott ingatlan udvarát, kertet, valamint az ingatlan előtti járdát, a járda melletti zóldsáv úttestig terjedő teljes területét, de legfeljebb az ingatlan 5 méteres körzetén belüli területet, (járda hiányában legfeljebb az ingatlannal határos 5 méteres körzeten belüli területet) tisztán, gyommentesen, rendezetten, higiénikus állapotban tartja, különös tekintettel az esetlegesen ott található szemét, és lom eltávolítására és

b) az általa életvitelszerűen lakott ingatlan állagát jövedelmi helyzetéhez mérten folyamatosan karbantartja, gondoskodik az állagmegóvásról és az esetleges balesetveszély elhárításáról és

c) az általa életvitelszerűen lakott ingatlannal határos járda, járda hiányában legfeljebb az ingatlannal határos 5 méteres körzeten belüli terület tisztántartásáról, síkosság-mentesítéséről megfelelően gondoskodik.

(11) A lakókörnyezet rendezettségének teljesítése környezettanulmány keretében ellenőrzésre kerül.

(12) Amennyiben a lakókörnyezet a (10) bekezdésben meghatározott feltételeknek nem felel meg, és a kérelmező, vagy jogosult a feltételeknek a felszólításban megjelölt időpontig sem tesz eleget, úgy a kérelem elutasításra, vagy a megállapított támogatás megszüntetésre kerül

Ajka Város Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete

5. § (1) A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott szociális és gyermekjóléti ellátások iránti kérelmek az év folyamán bármikor benyújthatók, kivéve a tanszervásárlási támogatás, amelyet kizárólag a meghatározott időszakban lehet benyújtani.

(2) A kérelmezőt a havi rendszerességgel járó lakhatási támogatás, ápolási támogatás, gyógyszer-támogatás a kérelem benyújtása hónapjának első napjától illeti meg.

(3) A rendkívüli települési támogatás hivatalból is megállapítható az Szt. 45.§ (5) bekezdésében meghatározott szervek kezdeményezésére.

6. § Az Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal és a Ajkai Család-és Gyermekjóléti Központ szociális intézmény a kérelmezőnél a nyilatkozatokban és az igazolásokban feltüntetett adatok valóságnak megfelelő voltját

ellenőrizheti, a tényállás tisztázása során helyszíni szemlét – környezettanulmányt - végezhet, továbbá felhívhatja a kérelmezőt az általa lakott lakás, illetve saját és a családja tulajdonában álló vagyon fenntartási költségeit igazoló dokumentum benyújtására. Helyszíni szemlét – környezettanulmányt - kell végezni a rendkívüli települési támogatás iránt benyújtott kérelmek esetében, kivéve, ha két éven belül a kérelmező ugyanazon lakásán már készült környezettanulmány és időközben kérelmező körülményeiben változás nem következett be; a lakhatási kiadásokhoz nyújtott települési támogatás feltételeként előírt lakókörnyezet rendezettségének ellenőrzése céljából, valamint az ápoláshoz nyújtott települési támogatás megállapítása előtt és az ápolási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése céljából; fellebbezés előterjesztése előtt, valamint minden olyan esetben, amikor a benyújtott igazolások és nyilatkozatok alapján a rászorultság nem állapítható meg egyértelműen.

10. § (1) A lakhatási kiadásokhoz nyújtott települési támogatásra való jogosultság iránti kérelem benyújtója, vagy az ellátás jogosultja a jogosultság egyéb feltételeként köteles a lakókörnyezete rendezettségét biztosítani. A lakókörnyezet akkor minősül rendezettnek, amennyiben a kérelmező vagy jogosult

a) az általa lakott lakást vagy házat higiénikus állapotban tartja és folyamatosan biztosítja tisztán tartását és takarítását,

b) gondoskodik használatra alkalmas állapotú illemlhelyről, azt rendeltetésszerűen használja és rendszeresen takarítja, fertőtleníti,

c) az ingatlanhoz tartozó udvart és kertet rendszeresen gondozza, gyomtalanítja, a kerítéssel kívül határos területet, járdát tisztán tartja, és

d) a települési hulladék gyűjtésével kapcsolatban a települési hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról szóló önkormányzati rendeletben foglaltakat, valamint a környezet védelméről szóló önkormányzati rendeletben az ingatlan tulajdonosra vonatkozó kötelezettségeket, továbbá a parlagfű és egyéb allergén gyomok visszaszorításának szabályait maradéktalanul betartja.

(2) A támogatásra való jogosultság megállapítására irányuló kérelem benyújtását, valamint a felülvizsgálati eljárás megindítását követő 15 napon belül helyszíni környezettanulmány során kell meggyőződni a lakókörnyezet rendezettségéről minden olyan esetben, ahol ez indokolt.

(3) Ha a kérelmező, vagy az ellátás jogosultjának lakókörnyezete az (1) bekezdésben foglalt bármelyik feltételnek vagy feltételeknek nem felel meg, a polgármester ötnapos határidő kitérésével felhívja a kérelmezőt, vagy az ellátás jogosultját a kifogásolt hiányosság vagy hiányosságok felszámolására, amelynek teljesítéséről helyszíni szemlén győződik meg. Amennyiben a kérelmező vagy a jogosult a feltételeknek felszólítás ellenére sem tesz eleget, a kérelmet el kell utasítani, vagy a megállapított támogatást meg kell szüntetni.

(4) Amennyiben a lakhatási támogatás iránti kérelmet a polgármester a (3) bekezdés szerinti okból elutasítja, vagy a megállapított támogatást megszünteti, ugyanazon lakásra vonatkozóan a döntés jogerőre emelkedésétől számított három hónapon belül a háztartás egy tagja sem nyújthat be lakhatási támogatás iránti kérelmet.

Városlőd Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2015. (II.25.) önkormányzati rendelete

7.§ (1) Az önkormányzat rendszeres települési támogatásként települési lakhatási támogatást nyújt a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez.

(7) A lakhatási támogatási kérelem benyújtója, vagy az arra jogosult személy köteles a lakókörnyezete rendezettségének a biztosítására.

(8) A lakókörnyezet akkor rendezett, ha a kérelmező vagy jogosult

a) az általa lakott lakást vagy házat higiénikus állapotban tartja és folyamatosan biztosítja tisztán tartását és takarítását,

- b) gondoskodik használatra alkalmas állapotú illemhelyről, azt rendeltetésszerűen használja és rendszeresen takarítja, fertőtleníti,
- c) az ingatlanhoz tartozó udvart és kertet rendszeresen gondozza, gyomtalanítja, a kerítéssel kívül határos területet, járdát tisztán és lommentesen tartja, és
- d) a települési hulladék gyűjtésével kapcsolatban a települési hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról szóló önkormányzati rendeletben foglaltakat, valamint a környezet védelméről szóló önkormányzati rendeletben az ingatlan tulajdonosra vonatkozó kötelezettségeket, továbbá a parlagfű és egyéb allergén gyomok visszaszorításának szabályait maradéktalanul betartja,
- e) az általa életvitelszerűen lakott ingatlan állapotát jövedelmi helyzetéhez mérten folyamatosan karbantartja, gondoskodik az állagmegóvásról és az esetlegesen kialakult balesetveszély elhárításáról.
- (9) A lakókörnyezet rendezettségének teljesítése környezettanulmány keretében ellenőrzésre kerül.
- (10) Amennyiben a lakókörnyezet a (8) bekezdésben meghatározott feltételeknek nem felel meg, és a kérelmező, vagy jogosult a feltételeknek a felszólításban megjelölt időpontig sem tesz eleget, úgy a kérelem elutasításra, vagy a megállapított támogatás megszüntetésre kerül.

Márkó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II.28.) önkormányzati rendelete

7. § (1) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselése a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás.
- (11) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott támogatás keretén belül amennyiben a kérelmező személy a támogatásra jogosulttá válik, lakókörnyezete rendezettségének biztosítása érdekében köteles
- a) az általa életvitelszerűen lakott ingatlanán háztartásonként 1 db szeméttároló edényt elhelyezni, és azt rendeltetésszerűen használni, a heti szemétszállítás alkalmával az ingatlanra elé (az intézményes szemétszállítás hivatalos útvonalába) kihelyezni,
- b) a tulajdonában lévő lakáshoz tartozó udvart, kertet műveléssel illetve gyepesítéssel rendezett állapotban tartani. A terület gyomtalanításáról minden évszakban a növényvédelmi előírások betartása mellett gondoskodni kell. Továbbá e területen építési törmelék, lom, veszélyes illetve kommunális hulladék szeméttároló edényen kívüli tárolása tilos. (pl. autóröncs, elhasznált bútor, háztartási szemét).
- c) az ingatlan előtti járdaszakasz tisztántartásáról gondoskodni, a kerítéssel kívül határos közterületet virágosítással vagy gyepesítéssel rendben tartani.

Csajág Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II.26.) önkormányzati rendelete

7. § (1) Az önkormányzat rendszeres települési támogatásként települési lakhatási támogatást nyújt a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez.
- (9) A települési lakhatási támogatási kérelem benyújtója, vagy az arra jogosult személy köteles a lakókörnyezete rendezettségének a biztosítására.
- (10) A lakókörnyezet akkor rendezett, ha
- a) az általa életvitelszerűen lakott ingatlan udvarát, kertet, valamint az ingatlan előtti járdát, a járda melletti zöldsáv úttestig terjedő teljes területét, de legfeljebb az ingatlan 5 méteres körzetén belüli területet, (járda hiányában legfeljebb az ingatlannal határos 5 méteres körzeten belüli területet) tisztán, gyommentesen, rendezetten, higiénikus állapotban tartja, különös tekintettel az esetlegesen ott található szemét, és lom eltávolítására és

- b) az általa életvitelszerűen lakott ingatlan állagát jövedelmi helyzetéhez mérten folyamatosan karbantartja, gondoskodik az állagmegóvásról és az esetleges balesetveszély elhárításáról és
- c) az általa életvitelszerűen lakott ingatlannal határos járda, (járda hiányában legfeljebb az ingatlannal határos 5 méteres körzeten belüli területet) tisztántartásáról, síkosság-mentesítéséről megfelelően gondoskodik.
- (11) A lakókörnyezet rendezettségének teljesítése környeztanulmány keretében ellenőrzésre kerül.
- (12) Amennyiben a lakókörnyezet a (10) bekezdésben meghatározott feltételeknek nem felel meg, és a kérelmező, vagy jogosult a feltételeknek a felszólításban megjelölt időpontig sem tesz eleget, úgy a kérelem elutasításra, vagy a megállapított támogatás megszüntetésre kerül.

Sümegegy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016 (IV.4.) önkormányzati rendelete

- 10. § (1)** A lakásfenntartási támogatás egyéb feltétele, hogy a kérelem benyújtója, vagy az ellátás jogosultja lakókörnyezetének rendezettségét biztosítsa.
- (2) A lakókörnyezet rendezettségének biztosítása érdekében a kérelmező vagy jogosult köteles az általa életvitelszerűen lakott lakás vagy ház, és annak udvara, kertje, a kerítéssel kívül határos terület, járda tisztán tartására, az ingatlan állagának és rendeltetésszerű használhatóságának, valamint higiénikus állapotának biztosítására a szükséges intézkedéseket, munkálatokat megtenni.
- (3) Amennyiben a környeztanulmány, helyszíni szemle során megállapítható, hogy az (1) és (2) bekezdésben meghatározott feltételek nem teljesülnek, a polgármester 15 napos határidővel felszólítja a kérelmezőt, vagy a jogosultat – az elvégzendő feladatok konkrét megjelölésével – a lakókörnyezete rendezésére.
- (4) Meg kell szüntetni a lakásfenntartási támogatás folyósítását annak a személynek, aki az (1) és (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek felszólítás ellenére nem tesz eleget.
- (5) Amennyiben a lakásfenntartási támogatás a (4) bekezdés alapján kerül megszüntetésre, ugyanazon lakásra vonatkozóan, a döntés jogerőre emelkedésétől számított három hónapon belül, a háztartás egy tagja sem nyújthat be lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet.

Indokolás

A felsorolt helyi önkormányzati rendeletek támadott rendelkezéseinek mindegyike a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szocvtv.) által meghatározott **szociális rászorultságtól függő** pénzbeli és természetbeni ellátás, a rendszeres települési támogatás feltételrendszerét határozzák meg, az ellátás igénylésének feltételül a kérelmező „**rendezett lakókörülményeit**” szabva.

A rendszeres települési támogatás a Szocvtv.-ben meghatározott szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátás. Ezen ellátás „rendezett lakókörnyezet” fenntartásához kötése az önkormányzatok által a TASZ álláspontja szerint közvetlenül a Szocvtv. egyes rendelkezéseibe ütközik (preambulum, 25.§ (3) b), II. fejezet III. cím, 32.-32/A. § és 45.§), és sérti ezáltal az Alaptörvény 32. cikkének (3) bekezdését, továbbá a szabályozással érintettek emberi méltóságához való jogát (Alaptörvény II. cikk) a szociális biztonsághoz való jogát (Alaptörvény XIX. cikk (1) bek., XXII. cikk) és ezekkel összefüggésben az egyenlő bánásmóddhoz való jogot (XV. cikk). Bizonyos esetekben az ilyen önkormányzati rendeleti szabályok a fentiekén túl sértik a jogállamiság alkotmányos elvét (Alaptörvény B) cikk (1) bek.) illetve a magánélethez való jogot (Alaptörvény VI. cikk (1) bek.).

Jogszabályi előzmények

A Szocvtv. 2015. március 1-jéig a szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások között szabályozta a lakásfenntartási támogatást (38-39.§§). 2015. március 1-jétől viszont megváltozott a szociális ellátások rendszere.

Azóta a lakásfenntartási támogatás helyett ún. „települési támogatás” formájában nyújthat segítséget az önkormányzat a szociálisan rászorulóknak számára (45.§ (1): „A képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján - pénzbeli vagy természetbeni formában - települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás **különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére, a gyógyszerkiadások viseléséhez, a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.**

(2) Más jogszabály alkalmazásában az (1) a) pontja szerinti célra nyújtott települési támogatást lakásfenntartási támogatásnak kell tekinteni.”).

A 2015. március 1-jétől módosult önkormányzati hatáskörök révén a helyi képviselő-testületek maguk dönthetik el, folyósítanak-e támogatást a lakhatási problémákkal küzdő háztartásoknak. Mivel saját költségvetésük terhére nyújtják a települési támogatást, az önkormányzatok különböző szűkítő feltételekkel és csökkentett mértékben vezetnek be a lakhatást segítő támogatásokat – ha egyáltalán rendelkeznek róla.

A Szocvtv. korábban a lakásfenntartási támogatásra jogosultság feltételei körében lehetővé tette a rendezett lakóköri körülmények vizsgálatának előírását az önkormányzat által (a lakásfenntartási támogatás esetében a 38.§ (9)).

A korábbi felhatalmazó rendelkezések alkotmányellenességét az ombudsman - a TASZ 2012-ben benyújtott beadványával¹ egyetértve – már 2013-ban megállapította. Az alapjogi biztos megállapította, hogy a jogállamiság, és az abból levezethető jogbiztonság elve sérült az önkormányzatok ilyen széles körű felhatalmazásával, mert a törvény – túlságosan széles, bizonytalan megfogalmazásával – teret engedett az önkényes hatósági jogalkalmazásnak. A szabályozás továbbá sértette az emberi méltóságot, a magánszférához való jogot és összeegyeztethetetlen volt a szociális biztonsághoz való joggal, összességében tehát a magyar alkotmánybírósági és az európai alapjogi gyakorlat mércéjével mérve súlyos alkotmányossági kifogások egyértelműen igazolhatók voltak (3384/2013. számú AJB beadvány). (Az Alkotmánybíróság végül nem bírálta el az ombudsman utólagos normakontroll iránti beadványát, mert időközben a felhatalmazó rendelkezések hatályon kívül helyezésre kerültek.)

---

¹ http://tasz.hu/files/tasz/imce/ajb_ab_inditvany_szocvtv.pdf

A rendezett lakókörményekre vonatkozó felhatalmazás hiánya

2015. április 1-jével a 2015. március 1-jei törvénymódosítás eredményeként kikerült a Szocvtv. 38.§-ából a felhatalmazó rendelkezés, ezzel párhuzamosan a 132.§ (4) e) rendelkezése is.

Az új szabályozás értelmében a helyi önkormányzat jogosult a **települési támogatások** feltételeit megszabni a Szocvtv. 132.§ (4) g) pontja szerinti általános felhatalmazó rendelkezés alapján.

A települési támogatás helyi szabályozásának azonban nyilvánvalóan határt szabnak a Szocvtv. alapvető szintű rendelkezései és azon rendelkezései, amelyek alapján a települési támogatás szociális rászorultságtól függő támogatásnak minősül (preambulum, 25.§ (3) b), II. fejezet III. cím, 32.§, és 45.§). Az Alaptörvény 32. cikk (3) értelmében pedig az önkormányzat rendelete más jogszabállyal ellentétes nem lehet. Ily módon álláspontunk szerint a Szocvtv. 132.§ (4) g) pontja szerinti felhatalmazás nem adhat alapot szociális rászorultsághoz nem köthető feltétel beiktatására szociális ellátásra való jogosultság tekintetében.

Ahogy azt a Kúria egy korábbi határozatában (Köf.5.017/2015/3. határozat) egyértelművé is teszi: „*a Kúria már több döntésében rögzítette, hogy **önkormányzati rendeletben felhatalmazás hiányában nem lehet a szociális támogatás feltételévé tenni nem szociális célú szempontokat** (Köf.5.051/2012/6., Köf.5.008/2013/8., Köf.5.051/2014/3. számú határozat).*” A Kúria szerint továbbá, ha egy önkormányzati szociális juttatáshoz, támogatáshoz való hozzáférés „***nem szociális szempontokat tükröz, akkor alappal vethető fel, hogy a szabályozásnak nincs legitim célja.***”

Márpedig a lakóköznyezet rendezettsége egyértelműen nem szociális rászorultságot tükröző feltétel, éppen ellenkezőleg, jellemzően a jobbmódú embereknek rendezett a lakóköznyezete. Ezentúl teljesen egyértelmű, hogy a települési támogatás megvonása kifejezetten rontja annak esélyét, hogy az érintettek lakóköznyezete rendezett legyen, vagyis a szabályozás a céljával ellentétes hatást vált ki. Ahogy az ombudsman is megállapította: „*a rászoruló, anyagilag kiszolgáltatott emberektől követelik meg a lakóköznyezet nem kellően meghatározható tartalmú 'rendben tartását', amire anyagi körülményeik szegénysége folytán nem vagy csak aránytalan erőfeszítések esetében képesek. **Nehezen elvárható a lakás, ház higiénikus belső állapotának fenntartása az olyan háztartásokban, ahol adott esetben a közművek is hiányoznak, ahol nem áll rendelkezésre kellő jövedelem elegendő tisztítószer vásárlására.** A felhatalmazás nyomán (...) az ellátás megvonása éppen attól a minimális jövedelemtől fosztja meg a rászorulókat, amivel a helyi közönséget joggal zavaró helyzeteken enyhíthetnének, így ez – amellet, hogy alkotmányosan aggályos megoldásnak tartom – éppen a céllal ellentétes hatással jár.*” (AJB-3384/2013. Ajbh indítvány)

Fentieknél fogva a TASZ álláspontja szerint nem lehetséges jogszerűen települési támogatás feltételéül szabni a rendezett lakóköznyezetet, mint nem rászorultságot tükröző feltételt (ld. Tapolca Város, Adásztevel Község, Csehbánya Község, Küngös Község, Ajka Város, Városlőd Község, Márkó Község, Csajág Község és Sümeg Város Önkormányzata Képviselő-testületének támadott, vonatkozó szabályait).

A rendezett lakókörülményekre vonatkozó feltételek az alább kifejtett alapjogokat is sértik, illetve bizonyos esetekben sérthetik

A szociális biztonsághoz való jog sérelme

Az Alaptörvény szerint a szociális biztonság megteremtése mellett elkötelezett állam elsőrendű kötelessége a szociálisan nehéz helyzetben levő állampolgárok megsegítése (XIX. cikk). A Szocvtv. pedig a települési támogatást egyértelműen a szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közé sorolja (ld. Szt. 32. §, 45. §).

Ahogy az ombudsman rámutatott, a szociális biztonsághoz való joggal összefüggően az állam kötelezettsége, hogy az ehhez szükséges ellátást – a szociális és a társadalombiztosítási rendszereken keresztül – biztosítsa. Ugyan a szociális biztonsághoz való jog nem tekinthető alanyi jogi természetű alkotmányos alapjognak, de – az emberi méltósághoz való jog megvalósulásának lehetővé tétele miatt – a megélhetési minimum biztosítása „alanyi joghoz válik hasonlóvá”.

A szociális ellátás alkotmányos céljának – a szociális biztonsághoz való jog biztosításának – is ellentmond minden olyan feltételrendszer megszabása, mely nem minősül szociális rászorultsághoz kapcsolódó körülménynek. Ehhez képest a támadott rendeletek rendezett lakókörnyezetre vonatkozó feltételeket szabályozó rendelkezései kifejezetten azokat zárják ki a kérelmezők köréből – a mélyszegénységben élő, a rendezett lakókörnyezetet gyakran anyagi okból megteremteni képteleneket –, akiket elsősorban célozni hivatottak a támogatási formák, vagyis a szociálisan leginkább rászorulókat.

A hátrányos megkülönböztetés tilalma

Mindezekon túl a rendezett lakókörülményre vonatkozó rendelkezések az Alaptörvény XV. cikkében garantált hátrányos megkülönböztetés tilalmába, és az Ebktv. ezen alapjogot törvényi szinten szabályozó bizonyos rendelkezéseibe (9. és 26. §-iba) is ütköznek, vagyis az egyenlő bánásmódhoz való jogot is sértik.

A törvény 9.§-a szerint ugyanis közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.

A törvény 26. § (1) szerint pedig: Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes személyeket
a) közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetéssel sújtani a lakhatást segítő állami vagy önkormányzati támogatások, kedvezmények vagy kamattámogatás nyújtásával kapcsolatosan.

Az Ebktv. 9.§-a értelmében tehát a közvetett hátrányos megkülönböztetés definíciójának az elemei a következők:

- a) védett tulajdonsággal rendelkező személy vagy csoportot érint,
- b) látszólag a rendelkezés megfelel az egyenlő bánásmód követelményének
- c) ám a védett tulajdonsággal érintetteket lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányosabb helyzetbe, mint amilyenben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport van, vagy lenne.

Ad a) A támadott rendelkezések **a szociálisan leginkább rászorult, leghátrányosabb társadalmi helyzetű, legszegényebb emberek csoportját érinti**, hiszen, ahogy feljebb kifejtettük, éppen őket zárják ki a jogosultsági körből.

A Kúria értelmezésében a szociális rászorultság az Ebktv. 8.§ q) és t) pontja alapján minősül védett tulajdonságnak (ld. a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5003/2015/4. számú határozatát).

Ad b) A rendezett lakókörülmények megkövetelése a települési támogatásokért folyamodóktól látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő feltétel, az ilyen rendelkezések indokaként jellemzően közösségi érdekeket szokott a helyi jogalkotó megfogalmazni, mint pl. esztétikai szempontokat illetve, hogy a kérelmező ingatlana előtti járdaszakasz a közösség által használható állapotú legyen

Ennek megfelelően, ilyen esetben *„az intézkedés jogszerűségét, avagy az egyenlő bánásmódba ütközését (tényleges vagy látszólagos törvényességét) éppen az fogja eldönteni, hogy a közvetett diszkrimináció harmadik tényállási eleme (c) megvalósul-e: a rendelkezés a védett tulajdonsággal rendelkezőket lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hozta-e.”* (A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.33.048/2015/17. sz. ítélete, 12. oldal)

Ad c) Az EU Bíróságának ítélezési gyakorlata szerint *„közvetett hátrányos megkülönböztetés következhet olyan intézkedésből, amelyet jóllehet semleges, tehát más, nem a védett tulajdonsághoz kapcsolódó feltételekre utalással fogalmaztak meg, de **eredményét** tekintve különösen olyan személyeket érint hátrányosan, akik rendelkeznek ezzel a tulajdonsággal.”* A közvetett diszkrimináció megvalósulásához elégséges, hogy hatásában védett tulajdonsággal rendelkezőket hátrányosabban érintsen, mint a velük összehasonlítható helyzetben lévőket. Jelen esetben az összehasonlítható helyzetben a támogatásra rászoruló, ám kevésbé szegény, kevésbé hátrányos társadalmi helyzetű lakosok (akik jobb anyagi környezetben, pl. közművesített ingatlanban élnek, akik tisztítószereket, kertműveléshez szükséges eszközöket be tudnak szerezni anyagi helyzetük folytán) vannak. A látszólag semleges rendelkezések hozzájuk képest a legrosszabb anyagi és társadalmi helyzetű csoportot (pl. akinek nincs közművesítve az ingatlana, nincs anyagi lehetősége a kertgondozásra, ingatlan karbantartására) aránytalanul sújtják.

Ezáltal a látszólag semleges rendelkezések **szociális rászorultság, vagyoni helyzet alapján** tesznek – indokolatlan – különbséget személyek csoportjai között, hiszen, ahogy feljebb kifejtettük, éppen a szociálisan leginkább rászorultakat zárják ki a jogosultsági körből. Egyes önkormányzatok érzékelték az ellentmondást és valamilyen formában enyhítették a feltételeket a jövedelmi helyzet részleges figyelembe vételével, például: *„az általa életvitelszerűen lakott ingatlan állagát jövedelmi helyzetéhez mérten folyamatosan karbantartja, gondoskodik az állagmegóváról és az esetlegesen kialakult*

balesetveszély elhárításáról” - városlódi rendelet 7. § (8) bek. e) pont. Azonban ezek az enyhítések, csak egyes követelményekre vonatkoznak, előfordulásuk pedig a támadott rendelkezések között sporadikus.

Álláspontunk szerint kétségtelen, hogy a szociálisan legrászorultabb réteg kizárása valamely szociális támogatási formából a szociálisan kevésbé rászorultakkal (mint összehasonlítható helyzetben lévő csoporttal) szemben azt eredményezi, hogy a szociálisan leginkább rászorultak kedvezőtlenebb bánásmódban részesülnek az önkormányzat szabályozása által, mint a kevésbé rászorultak.

Az Ebktv. 7.§-a szerint :

(2) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az olyan magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat (a továbbiakban együtt: rendelkezés) nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét,

a) amely a hátrányt szenvedő fél alapvető jogát másik alapvető jog érvényesülése érdekében, elkerülhetetlen esetben korlátozza, feltéve, hogy a korlátozás a cél elérésére alkalmas és azzal arányos,

b) amelynek az a) pont hatálya alá nem tartozó esetekben tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, ésszerű indoka van.

Álláspontunk szerint a települési támogatásban részesülés a jelenlegi Alaptörvényi szabályozás értelmében nem tekinthető alapjognak, ezért a 7. § (2) bekezdés b) pont az irányadó a megkülönböztetés jogellenességének vizsgálatakor. Kétely nélkül kijelenthetjük, hogy a tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, ésszerű indoka nincs annak, hogy a helyi önkormányzat éppen a legrászorultabbakat zárja ki a települési támogatásból, ellenkezőleg, kifejezetten a szociális ellátások céljával ellentétes, ésszerűtlen és indokolatlan szabályozással állunk szemben. Ahogy azt az alapvető jogok biztosa az AJB-3025/2012. számú jelentésében meg is állapította, „a Szocvtv. 33. § (7) bekezdésében szereplő *rendeletalkotási felhatalmazás indokolatlan, önkényes, zaklató, az egyenlő bánásmód követelményét is sértő jogalkalmazásra ad lehetőséget, ami túlmutat az alkotmányosnak tekinthető ellenőrzés, az elvárható együttműködés keretein.*

Az emberi méltóság és a magánélethez való jog sérelme

Ugyan a szociális transferek feltételekhez kötése önmagában nem tekinthető alkotmányellenesnek, viszont olyan feltétel nem írható elő, amely az érintett más alapjogát korlátozza, sérti. Ebből következően nem fogadható el olyan jogi szabályozás, mely a jogszerű lehetőségen túl, emberi méltóságot sértő módon állapít meg feltételeket a kérelmezők számára.

Az alkotmánybírói gyakorlat értelmében a magánszféra lényegi fogalmi eleme, hogy az érintettek akarata ellenére oda más ne hatolhasson be, de be se tekinthessen. A Kúria Önkormányzati Tanácsa korábbi döntése szerint, amely még a törvényi felhatalmazás hatályban léte idején született, (Köf.5.008/2013/6.sz.) a helyi önkormányzatoknak a támogatások feltételrendszerének kialakításakor mindenkor a minimumra kell törekedni és figyelemmel kell lennie a magánszférához való jogra, a magánélet, családi élet, és az otthon fizikai és erkölcsi integritására.

Feltéve, de meg nem engedve, hogy a Szocvtv. 132.§ (4) g) szerinti általános felhatalmazás alapján az önkormányzatok a települési támogatásra jogosultság feltételéül szabhatják a rendezett lakókörülményeket, az azok részfeltételeként a lakásbelső és higiénia ellenőrizhetőségére vonatkozó feltételek akkor is súlyosan sérti a kérelmezők **magánélethez, magánszférához, összességében emberi méltóságához való jogát, vagyis Alaptörvénnyel ellentétes szabályokat jelentenek**. A lakás belsejének rendezettsége még valamilyen absztrakt közösségi érdek szempontjából is irreleváns, ellenben lehetőséget teremt arra, hogy a jogosultak a kérelmező életmódját, életvezetését is ellenőrizzék, irreleváns szenitív adatokat gyűjtsenek róla.

Ahogy az ombudsman is megállapította, „a Szocvtv. lakókörnyezet rendezettségét feltételként előíró rendelkezései álláspontom szerint kellő alkotmányos indok nélkül, szükségtelenül és aránytalanul korlátozzák a szociális támogatásra jogosult rászoruló, különösen kiszolgáltatott helyzetben levő személyek magánszférához és magánélethez való jogát. E felhatalmazó rendelkezések nem hogy tételen nem zárják ki a magánlakás belső rendezettségének, állapotának, rendeltetésszerű használatának vizsgálatát, hanem ezzel ellentétesen lehetőséget adnak az önkormányzatok számára, hogy az e követelményeknek való megfelelés ellenőrzése során az önkormányzati munkatársak a lakásokba belépjenek és vizsgálódjanak. Indokolt külön is kiemelni az aggályok körében, hogy a külvilág elől elzárt udvar, belső kert, illetve különösen a lakásbelső állapotának rendezettsége még valamilyen absztrakt „közösségi érdek” szempontjából is irreleváns, az erre vonatkozó, bizonytalan tartalommal megfogalmazott követelmény alkotmányosan nem igazolható. A rendelkezés a magánszféra, magánlakás tiszteletben tartásához való jog sérelme mellett lehetőséget teremt az önkormányzatoknak arra, hogy a szociális ellátást kérelmezők életmódját, életvezetését a belső magánszférájukban ellenőrizzék, ezzel összefüggő – de a szociális támogatásra való jogosultság megítélése szempontjából irreleváns – szenitív adatokat gyűjtsenek be, ami pedig álláspontom szerint egyenesen vezet az emberi méltósághoz való jogának súlyos sérelméhez. Egy alapjogokat tiszteletben tartó jogállamban nem múlhat az önkormányzati jogalkotó illetve az önkormányzat nevében eljáró jogalkalmazók visszafogottságát vagy személyes jóindulatán az, hogy milyen mélységben kívánnak betekinteni az érintett belső magánszférájába, előírni a számára a rendben tartással kapcsolatos feladatokat.” (AJB-3384/2013. Ajbh indítvány)

Összességében az emberi méltóság nagyon súlyos sérelmét jelenti a kérelmezők magánszférájába való ilyen mélységű behatolás lehetővé tétele. Ezt az erre vonatkozó joggyakorlatot kialakító kúriai határozat (Köf.5.008/2013/6.sz.) is hangsúlyozza (ld. III. pontban). Ilyen, a magánszférát sértő feltételek álláspontunk szerint különösen:

- a tapolcai rendelet 13. § (2) bek.-ben szabályozott feltétel („ingatlan állagának és rendeltetésszerű használhatóságának, valamint higiénikus állapotának biztosítására a szükséges intézkedéseket, munkálatokat megtenni”),
- az adászteveli rendelet 9.§ (1) b) állagát és rendeltetésszerű használhatóságát, valamint higiénikus állapotát biztosítani pontja,
- csehbányai rendelet 7. § (8) bek. a) és b) pontjai („az általa lakott lakást vagy házat higiénikus állapotban tartja és folyamatosan biztosítja tisztán tartását és takarítását. Gondoskodik használatra alkalmas állapotú illemhelyről, azt rendeltetésszerűen használja és rendszeresen takarítja, fertőtleníti.”) – ajkai rendelet 10. § (1) bek. a) és b) pontjai („az általa lakott lakást

vagy házat higiénikus állapotban tartja és folyamatosan biztosítja tisztán tartását és takarítását, b) gondoskodik használatra alkalmas állapotú illemhelyről, azt rendeltetésszerűen használja és rendszeresen takarítja, fertőtleníti”)

- városlódi rendelet 7. § (8) bek. a) és b) pontjai („az általa lakott lakást vagy házat higiénikus állapotban tartja és folyamatosan biztosítja tisztán tartását és takarítását, b) gondoskodik használatra alkalmas állapotú illemhelyről, azt rendeltetésszerűen használja és rendszeresen takarítja, fertőtleníti”)
- a sümegi rendelet 10.§ (2) bekezdése („az ingatlan állagának és rendeltetésszerű használhatóságának, valamint higiénikus állapotának biztosítására a szükséges intézkedéseket, munkálatokat megtenni”).

Jogbiztonság sérelme

Az Alaptörvény B) cikk (1) jogállamiság kaluzulájából következően a jogbiztonság kiemelkedően fontos jogállami érték. Ennek egyik eleme, hogy az önkormányzat képviselő-testülete jogi kötöttségek nélkül, szabad belátása szerint nem korlátozhat alapjogot. Azzal, ha az önkormányzat a „rendezett lakókörülmények” meghatározását túlzottan széles körben mérlegelheti, ha rendeleteiben nem kellően definiált, önkényesen értelmezhető fogalmakat használ, sérül a jogbiztonság, ezen keresztül a jogállamiság elve. Így a jogbiztonság elvét sértik álláspontunk szerint a következő rendeleti megfogalmazások:

- „lakás vagy ház, és annak udvara, kertje, a kerítéssel kívül határos terület, járda tisztán tartása, az ingatlan állagának és rendeltetésszerű használhatóságának biztosítása” – tapolcai rendelet 13. § (2), adászteveli rendelet 9. § (1) bek. a) és b) pontjai, küngösi rendelet 2. § (10) bek., sümegi rendelet 10. § (2) bek.
- „udvart és kertet rendszeresen gondozza, gyomtalanítja”, „karbantartja” – csehbányai rendelet 7. § (8) bek. c) és e) pontjai, ajkai rendelet 10. § (1) bek. c) pontja, városlódi rendelet 7. § (8) bek. c) pontja,
- „udvart, kertet műveléssel illetve gyepesítéssel rendezett állapotban tartani.”, „virágosítással” – márkói rendelet 7. § (11) bek. b) és c) pontjai,

.....

Fentiek alapján **kérjük a t. Kormányhivatalt, hogy állapítsa meg a beadványunkban szereplő, támadott önkormányzati rendeleti rendelkezések Alaptörvény- és törvénysértő voltát és bocsásson ki törvényességi felhívást. Amennyiben a képviselő-testületek a rendelkezéseket nem helyezik hatályon kívül, úgy kérjük, hogy a T. Kormányhivatal keresetben támadja meg azokat a Kúria előtt!**

Továbbá, kérjük a t. Kormányhivatalt, hogy hasonló módon járjon el a beadványban nem megjelölt, de azonos tartalmú önkormányzati rendeletek esetében is!

Kérjük továbbá a T. Kormányhivatalt, hogy a beadványunk alapján megtett intézkedéseiről szíveskedjen szervezetünket tájékoztatni.

Végül, fel kívánjuk hívni a T. Kormányhivatal figyelmét arra, hogy más megyék települései önkormányzati rendeleteinek vizsgálata során azt tapasztaltuk, hogy a rendszeres települési támogatások mellett a **rendkívüli települési támogatások** és az **aktív korúak ellátására** vonatkozó feltételek között is gyakran szerepelnek a rendezett lakókörülményekre vonatkozó feltételek. Álláspontunk szerint ezek a szabályozások is jogellenesek.

A rendkívüli települési támogatást a Szocvtv. 2015. március 1-jéig a szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások között szabályozta, önkormányzati segély címszava alatt. A korábban önkormányzati segély formájában nyújtott rendkívüli támogatás 2015. március 1-től bekerült a települési támogatások összefoglaló kategóriája alá, „rendkívüli települési támogatásként” (45.§ (3)-(6)). Tehát a települési támogatások vonatkozásában írtak (törvényi felhatalmazás hiánya és alapjogsértés) miatt a rendkívüli települési támogatás feltételeként sem követelheti meg az önkormányzat a rendezett lakókörülményeket.

A rendkívüli települési támogatás esetében továbbá azért sincs ilyen szabályozásra lehetőség, mert a Szocvtv. 45. § (3) szerint „*a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást **köteles nyújtani.***” A rendszeres települési támogatások kapcsán meglévő relatív szabályozási szabadsággal ellentétben tehát a rendkívüli települési támogatások körében egyáltalán nincs a helyi önkormányzatnak mérlegelési jogköre. A rendkívüli települési támogatások esetében maga a Szocvtv. idézett szabálya teszi kötelezővé a támogatás nyújtását, tehát a további feltételek mérlegelésének lehetősége fel sem merülhet. Így álláspontunk szerint többszörösen törvényellenes a rendkívüli települési támogatás esetén megszabott, rendezett lakókörnyezetbe kapcsolódó feltételszabás.

A rendszeres és a rendkívüli települési támogatáshoz hasonlóan, **az aktív korúak ellátása** is a Szocvtv 33.-37. §-aiban, külön cím alatt meghatározott szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátás. 2015. április 1-jével, a 2015. március 1-jei törvénymódosítás eredményeként kikerült a Szocvtv. 33.§-ából a felhatalmazó rendelkezés, ezzel párhuzamosan a 132.§ (4) bek. a) pontja is. Az aktív korúak ellátása a járási hivatal hatáskörébe került, tehát az önkormányzat képviselő-testülete 2015. március 1-je óta nem határozhat meg az aktív korúak ellátásához további feltételeket, így a lakókörnyezet rendezettségét sem, hiszen erre nincs sem hatásköre sem felhatalmazása.

Kérjük a T. Kormányhivatalt, hogy amennyiben a jövőben az önkormányzati rendeletek törvényességi vizsgálata során ilyen rendelkezésekkel (tehát rendkívüli települési támogatás vagy aktív korúak ellátása feltételeként meghatározott rendezett lakókörnyezetre vonatkozó szabályokkal) találkozik, úgy azokkal szemben is éljen törvényességi felhívással a képviselő-testület felé.

Budapest, 2017. június 21.

Tisztelettel:

dr. Jovánovics Eszter
Egyenlőség Projekt-vezető
Társaság a Szabadságjogokért